

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0233/2007

13.6.2007

RAPORT

Mario Borghezio puutumatus ja eesõiguste kaitsmise taotlus
(2006/2304(IMM))

Õiguskomisjon

Raportöör: Giuseppe Gargani

SISUKORD

lehekülg

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS	3
SELETUSKIRI.....	4
MENETLUS.....	8

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Mario Borghezio puutumatuse ja eesõiguste kaitsmise taotluse kohta (2006/2304(IMM))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Mario Borghezio poolt 8. novembril 2006. aastal esitatud ja 16. novembri 2006. aasta täiskogu istungil teatavaks tehtud taotlust kaitsta tema puutumatust seoses ühes Itaalia kohtus käimasoleva tsiviilasja menetlusega;
  - olles vastavalt kodukorra artikli 7 lõikele 3 Mario Borghezio ära kuulanud;
  - võttes arvesse 8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollil artiklit 9 ning 20. septembri 1976. aasta otsestel ja üldistel valimistel esindajate Euroopa Parlamenti valimist käsitleva akti artikli 6 lõiget 2;
  - võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu 12. mai 1964. aasta ja 10. juuli 1986. aasta otsuseid¹;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 6 lõiget 3 ja artiklit 7;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0233/2007),
1. otsustab mitte kaitsta Mario Borghezio puutumatust ja eesõigusi.
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava komisjoni raport viivitamatult Itaalia Vabariigi pädevatele asutustele.

---

¹ Kohtuasi 101/63: Wagner v Fohrmann ja Krier, EKL 1964, lk 195 ja kohtuasi 149/85: Wybot v Faure ja teised, EKL 1986, lk 2391.

SELETUSKIRI

I. ASJAOLUD

16. novembri 2006. aasta istungil teatas Euroopa Parlamendi president, et sai 8. novembril 2006. aastal kirja taotlusega kaitsta parlamendiliikme Mario Borghezio puutumatust ja edastas selle nõuetekohaselt õiguskomisjonile.

Taotlus käsitleb tsiviilasja, milles nõutakse kahjutasu Mario Borghezio ajakirjanduses avaldatud väidete eest.

Hagejaks on L'Aquila tsiviilkohtu kohtunik, kes taotleb hüvitist oma isiklikule ja ametialasele mainele, aule, seisusele ja isiklikule väärikusele tekitatud kahju eest, mida põhjustasid erineva poliitilise taustaga mitme poliitiku ajakirjanduses avaldatud väited; kõik nimetatud väited käsitlesid kaebuse esitaja poolt 22. oktoobril 2003. aastal langetatud kohtuotsust eel- ja algkoolide klassiruumides krutsifikside eksponeerimise kohta.

Mis puudutab Mario Borghezio väiteid, siis avaldas 29. oktoobri 2003. aasta *Il Messaggero* (Abruzzo väljaande lk 34, pealkirja all „Täna võtame risti maha”) Mario Borghezio ütluse, milles ta muu hulgas väitis: „*Kohtunik Montanaro otsus on kohtualane idiootsus, tõsine rünnak vabariigile, episood, mis tõestab peale islamistide arvu astmelise kasvu ka nende sekkumist meie rahvuslikesse traditsioonidesse isegi koolides*”.

Nõudes taotletakse tsiviilmenetluse kaudu kahju hüvitamist Itaalia tsiviilkoodeksi artikli 2043 alusel, kus on tegemist maine kahjustamise tagajärjel kantava mis tahes rahalise kaotusega, kahju hüvitamist tsiviilkoodeksi artiklile 2059 vastava moraalse eelarvamuse eest (kaasa arvatud „moraalne eelarvamus” kui *pecunia doloris*) ja veel üht tüüpi kahju hüvitamist, mida põhjustab kaitstavate „väärtuste” ründamine ja kahjustamine, milleks on „*isiklik maine (maine selles tähenduses, mis üksikisikul on inimolendina, teiste sõnadega au ja seisus)*” („*solvangu läbi tekitatud kahju*”).

Käesolevaga nõutakse, et kohus:

- 1) tunnistaks ja kinnitaks, et kostjad on rikkunud hageja õigust isiklikule ja ametialasele mainele, aule, seisusele ja isiklikule väärikusele;
- 2) teeks igale kostjale ettekirjutuse heastada ja hüvitada rahaliselt kogu hagejale tekitatud eespool mainitud kahju miinimumsummas 100 000 eurot (sada tuhat eurot) või mis tahes muus kohtu poolt õiglaseks peetavas summas, samuti tsiviilkoodeksi artikli 1226 kohaselt;
- 3) laseks oma otsuse avaldada ühes või mitmes ajalehes tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 120 kohaselt.

II. EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE PUUTUMATUSEGA SEOTUD TEKSTID JA ÜLDISED KAALUTLUSED

1. 8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokolli artiklitega 9 ja 10 sätestatakse järgmist:

- "9. Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendit kohaldada ega neid kohtumenethusele allutada nende poolt oma kohustuste

täitmisel avaldatud arvamuste või antud hääle tõttu.

10. *Euroopa Parlamendi istungjärgude ajal on Euroopa Parlamendi liikmetel:*
- a) oma riigi territooriumil samasugune immuniteet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;*
  - b) teise liikmesriigi territooriumil immuniteet tõkendite ja kohtumenetluse suhtes.*

Parlamendiliikmete immuniteet kehtib ka siis, kui nad sõidavad Euroopa Parlamendi istungipaika ja sealt tagasi.

Immuniteedile ei saa tugineda, kui parlamendiliige tabatakse õigusrikkumiselt, ning see ei takista Euroopa Parlamendil kasutamast õigust tühistada oma liikme immuniteet.”

2. Menetlust Euroopa Parlamendis reguleerivad kodukorra artiklid 6 ja 7. Asjakohased sätted on järgmised:

Artikkel 6 Immuniteedi võtmine:

- 1. Oma privileegide ja immuniteetidega seotud volituste rakendamisel taotleb parlament eelkõige enda kui demokraatliku legislatiivkogu terviklikkuse säilitamist ja oma liikmete sõltumatus tagamist nende ülesannete täitmisel.*

(..)

- 3. Kui mõni parlamendiliige või endine parlamendiliige on esitanud presidendile immuniteedi ja privileegide kaitsmise taotluse, teatatakse esitatud taotlusest parlamendi istungil ning see suunatakse edasi vastutavale komisjonile.*

(...)”

Artikkel 7 Immuniteediga seonduvad menetlused:

- 1. Vastutav komisjon vaatab immuniteedi võtmise ning immuniteedi ja privileegide kaitsmise taotlused läbi viivitamatult nende esitamise järjekorras.*

- 2. Vastutav komisjon teeb soovitusliku ettepaneku, kas võtta vastu otsus immuniteedi võtmise taotluse või immuniteedi ja privileegide kaitsmise taotluse rahuldamise või tagasilükkamise kohta.*

- 3. Kõnesolevale parlamendiliikmele antakse võimalus anda selgitusi; ta võib esitada mistahes dokumente või muid kirjalikke tõendeid, mida ta peab asjakohaseks. Teda võib esindada teine parlamendiliige.*

(...)

- 6. Privileegide või immuniteetide kaitsmise korral teeb vastutav komisjon kindlaks, kas asjaolud kujutavad endast administratiivset või muud piirangut, mis takistab parlamendiliikme vaba liikumist parlamendi koosoleku toimumise kohta või sealt tagasi või arvamuse väljendamist või hääletamist tema mandaadiga seotud ülesannete täitmisel, või kuuluvad need siseriiklikust õigusest väljaspool asuva privileegide ja immuniteetide protokolli artikli 10 regulatsiooni alla; vastutav komisjon teeb ettepaneku, et asjaomane ametiasutus teeks vajalikud järeldused.*

- 7. Vastutav komisjon võib esitada põhjendatud arvamuse taotluse esitanud*

ametiasutuse pädevuse ja taotluse vastuvõetavuse kohta, kuid ei võta mingil juhul seisukohta selle kohta, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles teda süüdistatakse, õigustavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui komisjon on nõude läbivaatamisel juhtumi asjaolusid üksikasjalikult tundma õppinud. (...)"

3. Euroopa Parlament on oma esimesest viieaastasest ametiajast alates otsustanud paljude puutumatusse võtmise taotluste üle. Parlamendi aruteludest nende taotluste teemal on esile kerkinud mõned üldpõhimõtted, mida tunnustati selgelt parlamendi 10. märtsi 1987. aasta istungil vastu võetud resolutsioonis¹. Need põhinesid hr Donnezi raportil protokollis projekti kohta, mis käsitles Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis kohaldamist Euroopa Parlamendi liikmetele (dokument A2-121/86). Siinkohal tasub kokkuvõtlikult korrata antud juhtumi kohta käivaid põhimõtteid:

a) Parlamendiliikme puutumatus ei ole tema isiklikuks kasuks loodud privileeg, vaid tagatis sellele, et parlament ja selle liikmed on suhetes teiste institutsioonidega sõltumatud.

b) Parlamendiliikme puutumatus eesmärk on kaitsta parlamendiliikme sõnavabadust ja poliitilistel aruteludel osalemise vabadust. Parlamendi pädev komisjon peab seetõttu jätkuvalt aluspõhimõtteks, et kõigil juhtudel, kui süüdistatava parlamendiliikme teod moodustavad osa tema poliitilisest tegevusest või on sellise tegevusega otseselt seotud, puutumatus ei võeta.

See hõlmab näiteks parlamendiliikme poliitilise tegevuse alla kuuluvad arvamused, mida ta väljendab demonstratsioonidel, avalikel koosolekutel, poliitilistes väljaannetes, ajakirjanduses, raamatus, televisioonis, poliitilisele traktaadile alla kirjutades ja isegi kohtus.

c) Seda põhimõtet kasutatakse koos muude argumentidega puutumatusse võtmise poolt või vastu, eriti *fumus persecutionis*'e puhul, s.t kui eeldatakse, et hagemine tuleneb kavatsusest kahjustada parlamendiliikme poliitilist tegevust. Nagu Donnezi raporti seletuskirjas on *fumus persecutionis*'e mõiste määratlemisel öeldud, ei võeta puutumatus juhul, kui on olemas kahtlus, et hagi tuleneb kavatsusest kahjustada parlamendiliikme poliitilist tegevust.

Näiteks juhul, kui kohtumenetluse algatab poliitiline vastane, ei võeta puutumatus nii kaua, kui õiguslikku menetlust tuleb vastupidiste tõendite puudumisel pidada sooviks kahjustada asjakohast parlamendiliiget, mitte saada kahjuhüvitist. Samuti ei võeta puutumatus juhul, kui õiguslik menetlus algatatakse olukorras, mis viitab sellele, et menetluse ainus eesmärk on asjakohase parlamendiliikme kahjustamine.

4. Vastavalt kodukorra artikli 7 lõikele 2 peaks vastutav komisjon tegema soovitusliku ettepaneku, kas võtta vastu otsus immuniteedi ja privileegide kaitsmise taotluse rahuldamise või tagasilükkamise kohta.

III. KAVANDATAVA OTSUSE SELGITUS

Käesolevat juhtumit tuleb vaadelda 8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artikli 9 valguses ja seoses eespool mainitud põhimõtetega.

---

¹ EÜT C 99, 13.4.1987, lk 44.

Artikkel 9 sätestab, et „Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendit kohaldada ega neid kohtumenetlusele allutada nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu”.

Absoluutne puutumatus kehtib ainult siis, kui tegemist on juhuga „(liikmete) poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu”. See säte kaitseb parlamendiliikmeid peale kriminaalmenetluse ka tsiviilmenetluse eest, mis on seotud liikmete kohustuste täitmisel arvamuse avaldamisega, eelkõige juhul, kui taotletava kahjuhüvitise summa on märkimisväärselt suur¹.

Parlament peab jätkuvalt aluspõhimõtteks, et puutumatust ei tohi mingil juhul võtta juhtudel, kui teod, milles parlamendiliiget süüdistatakse, sooritati tema kui Euroopa Parlamendi liikme poliitiliste kohustuste täitmisel või olid selliste kohustuste täitmisega otseselt seotud². Samad põhimõtted peavad kehtima parlamendiliikme puutumatuse kaitse taotluse korral³.

Nende põhimõtete rakendamisel tuleb märkida, et kui ajakirjanduses avaldati (29. oktoobri 2003. aasta *Il Messaggero*) Mario Borghezio aramusavaldus L'Aquila tsiviilkohtu otsuse kohta, siis toimis Mario Borghezio poliitiku ülesannetes Itaalia eel- ja algkoolide klassiruumides krutsifikside eksponeerimise poliitilise arutelu kontekstis. Kuigi selle arutelu taust oli rahvuslik, ei saa öelda, et ta ei oleks toiminud Euroopa Parlamendi liikme kohustuste täitmisel.

Kõnealuse ajaleheartikli analüüs näitab, et Mario Borghezio kommenteeris lihtsalt avalikku huvi pakkuvat küsimust. Sellise käitumisega täitis ta oma kohust Euroopa Parlamendi liikmena, väljendades oma arvamust teema kohta, mis pakub tema valijatele avalikku huvi.

IV. JÄRELDUS

Eespool toodud kaalutluste põhjal soovitab õiguskomisjon pärast puutumatuse kaitsmise poolt ja vastu olevate põhjuste uurimist Mario Borghezio puutumatust kaitsta.

---

¹ vt Euroopa Parlamendi järgmistel kuupäevadel vastu võetud otsuseid: 1. juuli 2003 (A5-0243/2003), 23. september 2003 (A5-0309/2003), 16. detsember 2003 (A5-0421/2003), 18. märts 2004 (A5-0185/2004) ja 23. november 2005 (A6-0331/2005)

² vt N. J. Camre puutumatusega seotud juhtu, 1. juuli 2003. aasta otsus, 2002/2249(IMM).

³ vt J. Sakellariou puutumatuse kaitse taotlusega seotud juhtu, 23. septembri 2003. aasta otsus, 2003/2023(IMM).

MENETLUS

Pealkiri	Mario Borghezio puutumatuse ja eesõiguste kaitse taotlus
Menetluse number	2006/2304(IMM)
Puutumatuse ja eesõiguste kaitsmise taotlus esitaja* taotluse esitamise kuupäev istungil teada andmise kuupäev*andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles.	Mario Borghezio 8.11.2006 16.11.2006
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	JURI 16.11.2006
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Giuseppe Gargani 11.6.2007
Endine raportöör / Endised raportöörid	Aloyzas Sakalas 18.10.2006
Arutamine parlamendikomisjonis	10.4.2007 2.5.2007
Vastuvõtmise kuupäev	11.6.2007
Lõpphääletuse tulemused	+ 8 - 5 0 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Carlo Casini, Cristian Dumitrescu, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Hartmut Nassauer, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Gintaras Didžiokas, Eugenijus Maldeikis
Märkused (andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles)	